

การฟื้นฟูไม้ผล และการปลูก ไม้ผลหลังประสบอุทกภัย

อนวัณน์ รัตนชัย
สถาบันวิจัยพืชสวน

จากสถานการณ์การเกิดอุทกภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้น ในหลายพื้นที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ในส่วนของไม้ผลยืนต้น **การฟื้นฟูไม้ผล หลังประสบอุทกภัย** เกษตรกรควรต้องมีการบำรุงรักษา ไม้ผลให้เกิดรากใหม่ และให้แตกใบอ่อนโดยเร็ว ขณะเดียวกันต้องมีการจัดการดินให้ถูกต้องด้วย

การปฏิบัติเมื่อฟื้นฟูไม้ผลหลังเกิดอุทกภัย

1

หลังน้ำท่วมใหม่ๆ ดินที่ยังเปียกอยู่ **ห้ามนำเครื่องจักรกลหนักเข้าไปไถในที่ และห้ามบุคคล รวมทั้งสัตว์เข้าไปเหยียบย่ำบริเวณโคนต้นพืชเด็ดขาด** เพราะดินที่ถูกลบน้ำท่วมจะมีโครงสร้างง่ายต่อการถูกทำลาย และเกิดการอัดแน่นได้ง่าย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการไหลซึมของน้ำ รวมทั้งจะกระทบกระเทือนต่อระบบรากของพืช ทำให้ต้นไม้อาจทรุดโทรม และอาจตายได้

2

พื้นที่ที่ยังมีน้ำท่วมขัง **ควรหาทางระบายน้ำออกจากบริเวณโคนต้นพืชโดยเร็ว** โดยอาจขุดร่องระบายน้ำให้น้ำไหลออกจากพื้นที่ให้มากที่สุด

3

สภาพน้ำท่วมที่มีการชะเอาตะกอนดินหรือทรายมาทับถมในบริเวณแปลงปลูก หลังจากน้ำลดและทำให้ดินแห้งแล้ว **ควรทำการขุดหรือปาดเอาดินหรือทรายออกจากโคนต้นพืช นอกจากนี้ ควรตัดแต่งกิ่ง** เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง เป็นการลดการคายน้ำของพืช และเร่งให้พืชแตกใบใหม่เร็วขึ้น

4

ควรบ่มปุ๋ยทางใบให้แก่นิ่ง เพื่อช่วยให้ต้นพืชตั้งตัวเร็วขึ้น

เพราะระยะนี้ระบบรากของพืชยังไม่สามารถดูดกินธาตุอาหารจากดินได้ตามปกติ

ปุ๋ยเคมีทางใบ หรือ ปุ๋ยเกล็ดสูตร 20-20-20 หรือ 21-21-21 อัตราตามคำแนะนำข้างฉลาก ฉีดพ่นทุก 10 วัน จนกระทั่งต้นแตกใบอ่อนจนเป็นใบเพสลาด

5

รากต้องอยู่ในน้ำเป็นเวลานานๆ ทำให้ขาดออกซิเจน (อากาศ) ดังนั้น เมื่อดินแห้งแล้ว **ควรมีการพรวนดิน เพื่อเพิ่มออกซิเจนให้แก่รากพืช**

ไม้ผล หรือ ไม้ยืนต้น ภายหลังจากน้ำท่วมมักหนีไม่พ้น ปัญหา **"โรครากเน่าโคนเน่า"**

หลังจากน้ำลดแล้วหากพืชยังมีชีวิตอยู่ โรครากเน่าโคนเน่าที่เกิดจาก

- เชื้อราบิเทียม (*Pythium spp.*) หรือ โปทอปธอรา (*Phytophthora spp.*) ให้โรคโคนต้นพืช หรือทาดด้วยสารเคมีกินยา เช่น เมตาแลคซิล หรือ ฟอสเอทิล-อลูมิเนียม (อาลิเอท) (กรณีเกิดแผลที่โคนต้นพืชจะฉีกเนื้อเยื่อพืชที่เสียหายออกแล้วทาดด้วยสารเคมี)
- เชื้อราชนิดอื่นๆ เช่น เชื้อราฟูซาเรียม (*Fusarium spp.*) โรซ็อกโทเนีย (*Rhizoctonia spp.*) หรือ สเคลอโรเทียม (*Sclerotium spp.*) ให้โรคโคนต้นด้วยสารเคมีบิซีเอ็นบี หรือ เทอร์ราคลอร์

นอกจากนี้อาจมีการปรับปรุงสภาพของดินไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค โดยการโรยปูนขาวหรือโดโลไมท์ เพื่อให้ดินมีสภาพเป็นด่างเบี่ยงเล็กน้อย

การปลูกพืชหลังประสบอุทกภัย

เมื่อน้ำลด ดินแห้งแล้ว และต้องการปลูกพืช ทำได้ 2 วิธี

1

ปลูกแบบไม่ไถนรวน

เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ยังเปียกชื้นอยู่

2

ปลูกแบบไถนรวนน้อยครั้ง

โดยใช้เครื่องมือที่มีน้ำหนักเบา และกระทำหลังจากที่ดินเริ่มแห้ง เป็นการกำจัดวัชพืชไปด้วยในตัว และลดการรบกวนดิน

การเลือกปลูกไม้ผล

- พิจารณาความต้องการของตลาด
- ควรปลูกไม้ผลที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น ให้ผลผลิตเร็ว **ควบคู่กับ** ไม้ผลที่มีอายุการเก็บเกี่ยวนาน แต่มีศักยภาพทางการตลาดสูง เป็นการวางแผนระยะยาว

ก่อนปลูกพืช

- หากดินแห้งพอ ควรไถดินตากแดด 2-3 วัน ก่อน
- หากไถไม่ได้ ให้ขุดหลุมปลูกขนาดพอเหมาะกับชนิดพืช แล้วผสมปุ๋ยคอก + ปูนขาวเล็กน้อย ร่องกันหลุมเพื่อปรับปรุงดิน
- หากเป็นพื้นที่ที่เป็นปัญหา เรื่องโรครากเน่าโคนเน่า ควรราดหรือโรยกันหลุมด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราในดิน เช่น เมตาแลคซิล ฟอสเอทิล-อลูมิเนียม หรือ บิซีเอ็นบี เทอร์ราคลอร์ แล้วแต่ชนิดของเชื้อสาเหตุ หรือจะจุ่มรากของกล้าพืชในสารเคมีดังกล่าวก่อนปลูก

หลังปลูกพืช

- ควรมีการใส่ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยคอกเป็นระยะๆ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของพืช
- มีการปฏิบัติดูแลรักษาต้นพืช
- ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ตามคำแนะนำสำหรับพืชแต่ละชนิด

ทุเรียน

วิธีปลูก

ปลูก แบบต้นคู่

- ระยะปลูก 10x12 เมตร (13 ต้นคู่/ไร่) ได้ทั้งหมด 26 ต้น/ไร่
- ระยะปลูก 12x12 เมตร (11 ต้นคู่/ไร่) ได้ทั้งหมด 22 ต้น/ไร่

ปลูก แบบระยะชิด

- ระยะห่างระหว่างแถว 7 เมตร
- ระยะห่างระหว่างต้น 4 เมตร

การใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ยเพื่อกระตุ้นให้มีการเจริญเติบโตด้านกิ่งก้านสาขา

ไนโตรเจน (N) : ฟอสฟอรัส (P₂O₅) : โพแทสเซียม (K₂O)

ในสัดส่วน 1 : 1 : 1 เช่น ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-13

หรือ 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา

1-3 กิโลกรัม/ต้น ตามขนาดและอายุของต้น

บำรุงแนะนำ

หมอนทอง ชะนี กระดุม ก้านยาว

บำรุงแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

จันทาบูรี 1 จันทาบูรี 2 จันทาบูรี 3

เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

4-5 ปี

ใส่ปุ๋ยหลังตัดแต่งผลครั้งสุดท้าย ควบคุมการแตกใบอ่อนในระหว่างการพัฒนาการของผล

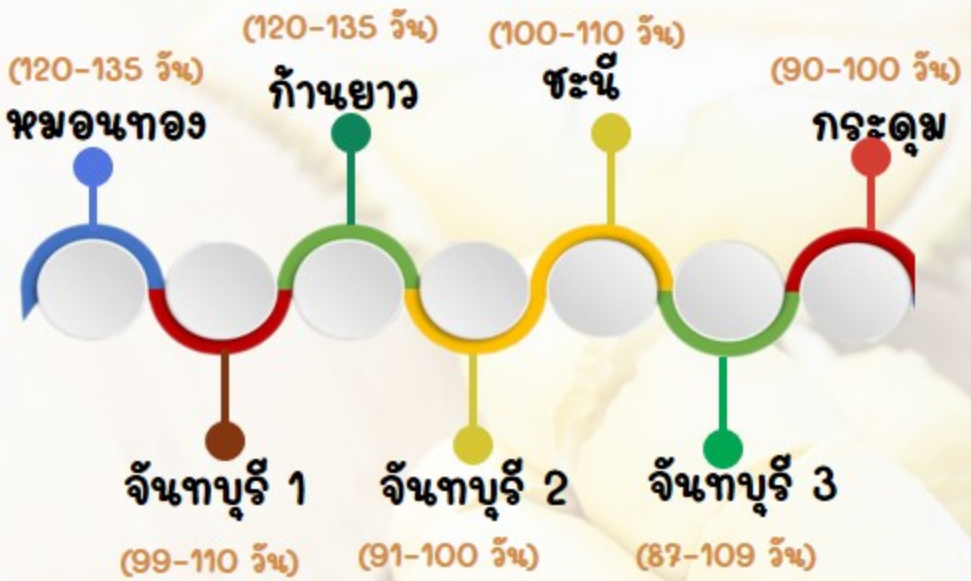
บำรุงปุ๋ยโปแตสเซียมไนเตรต

(15-0-45) อัตรา 150-300

กรัม/น้ำ 20 ลิตร

อายุเก็บเกี่ยว

(วันหลังดอกบาน)

โรค แมลง และการป้องกันกำจัด

โรครากเน่าโคนเน่า

(เชื้อรา *Phytophthora palmivora*)

ก่อนปลูกทุเรียน

ควบคุมปริมาณเชื้อในดินโดยใช้ **เชื้อราปฏิปักษ์ *Trichoderma*** ที่มีส่วนผสมดังนี้ เชื้อรา *Trichoderma* + รำข้าว + ปุ๋ยดอก 1 : 4 : 10 โดยน้ำหนัก ในอัตรา 50 กรัม/ตารางเมตร คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน แล้วนำส่วนผสมของเชื้อราดังกล่าว โรยลงดินในบ่อนที่เตรียมการบ่ม หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก

ต้นเป็นโรค

- เลือกลูกจากแผลด้วยสาร **ต่อไปนี** ในอัตราต่อน้ำ 1 ลิตร
 - ปอสนีกำจัด-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัม
 - ปอสนีกำจัด-อะลูมิเนียม 80% WG อัตรา 90 กรัม
 - เมทาแลกซัล 25% WP อัตรา 40 - 60 กรัม
 - แมนโคเซบ + วาลิปีนาเลกา 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัม
 - โบรนาโมคาร์บไฮโดรคลอไรด์ + เมทาแลกซัล 10% + 15% WP อัตรา 60 กรัม **** ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ**
- **ฉีดเข้าลำต้น** หรือทอในบริเวณตรงข้ามอาการโรคหรือส่วนเนื้อไม้ดี ใกล้บริเวณที่เป็นโรค ใช้ **ปอสนีไปนิก แอซิด 40% SL** ผสมน้ำ อัตรา 1 : 1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตร/ต้น

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

เมื่อพบว่าตัวเต็มวัยเริ่มระบาด

- เลือกลูก **บ่มสารฆ่าแมลง** ต่อไปนี้ ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร
 - ไดอะซีโนน 60% EC 60 กรัม
 - คาร์บาริล 85% WP 60 กรัม
 - แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% CS 20 มิลลิลิตร
 - เดลทาเมทริน 3% EC 15 มิลลิลิตร
 - เบตา-ไซพลูทริน 2.5% EC 20 มิลลิลิตร
- **กับดักแสงไฟ** โดยใช้ **หลอด black light** เบื้องต้นตัวเต็มวัย

ส้ม

วิธีปลูก

ปลูกหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร

● **ที่ราบ** ระยะปลูก 6 x 6 เมตร (๔๔ ต้น/ไร่)

● **ยกร่อง** ระยะปลูก 6 x 8 เมตร (33 ต้น/ไร่)

ส้มเกลี้ยง ระยะปลูก ๔ x ๔ เมตร

พันธุ์แนะนำ

- ส้มเขียวหวาน
- ส้มเกลี้ยง
- ส้มโชกุน
- ส้มเขียว
- ส้มน้ำมเบอร์วัน

เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต : 3-5 ปี

การใส่ปุ๋ย

(อัตราปุ๋ยเพิ่มได้ตามขนาดทรงพุ่มที่ใหญ่มากขึ้น)

ส้มเขียวหวาน ส้มโชกุน ส้มน้ำมเบอร์วัน

ระยะให้ผลผลิต

ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20
อัตรา 50-100 กรัม/ต้น

3

2

หลังปลูก 1 เดือน - ก่อนติดผล

ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20
อัตรา 30-50 กรัม/ต้น

ส้มเขียว/ส้มเกลี้ยง

ระยะให้ผลผลิต

ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15
อัตรา 50-100 กรัม/ต้น

3

2

หลังปลูก 1 เดือน - ก่อนติดผล

- ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ผสมกับ ๔6-0-0 อัตรา 1 : 1 ปริมาณ 0.5 กิโลกรัม/ต้น (ห่างกัน 6 เดือน/ครั้ง)
- ปุ๋ยอินทรีย์ 5 กิโลกรัม/ต้น
- ช่วงปลายฤดูฝน ให้นำธาตุอาหารเสริม เปโตรลอน 15 วัน/ครั้ง

1 ก่อนปลูก

รองก้นหลุม ด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 20/30 กรัม/หลุม

โรค แมลง และการป้องกันกำจัด

โรคกรีนนิ่ง/โรคโทรมส้ม

- สาเหตุ : เชื้อแบคทีเรีย *Candidatus Liberibacter asiaticus*
- แมลงพาหะ : เบลีตกรเดดดัม หรือ เบลีตโกแจตัม

การป้องกันกำจัด

- ใช้กิ่งพันธุ์ปลอดโรค
- กำจัดวัชพืชและแมลงพาหะ
- กำจัดต้นที่เป็นโรคทิ้ง

โรคคริสเตนท์

- สาเหตุ : เชื้อไวรัส *Citrus tristeza virus*
- แมลงพาหะ : เบลีตอ้อ

โรคแคงเกอร์

- สาเหตุ : เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas citri* subsp. *citri*
- ร่องรอยการทำลายของ หนอนชอนใบ เป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคนี้เข้าทำลายพืช

การป้องกันกำจัด

- ฉีดพ่นด้วยสารเคมีที่มี **ทองแดง** เป็นองค์ประกอบ เช่น **คอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์** (คูปราริชา)

โรครากเน่า

- สาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora parasitica*

การป้องกันกำจัด

- ใช้สารเคมี **เมตาแลคซิล** หรือ **ปอซเอทิล-อูลิมิเนม** ฉาดหรือทาบริเวณโคนต้นและราก
- ใช้ **ต้นตอที่ต้านทานโรคนี้**

หนอนชอนใบส้ม

- บังคับยอดให้แตกพร้อมกัน
- เลือกใช้สารเคมี ต่อไปนี้
 - อิมิดาโคลบริด 70% WG 2 กรัม
 - ปีโบรนิล 5% SC 20 มิลลิลิตร
 - ลูเพนุรอน 5% EC 20 มิลลิลิตร
 - โบรปีโนปอส 50% EC 30 มิลลิลิตร
 - ไบเพนทาซีน 2.5% EC 20 มิลลิลิตร
 - อะบาเม็กทีน 1.8% EC 20 มิลลิลิตร
 - ปีโดรเลียม ออยล์ 83.9% EC 40 มิลลิลิตร
 - โคลไทอะนิดีน 16% SG 5 กรัม
 - ไทอะมีทอกแซม 25% WG 5 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร** (เมื่อถูกทำลายเกิน 50% ของยอดอ่อนที่สำรวจ โดยสำรวจ 10 ต้น/แปลง)

เบลีตโกแจตัม

- พ่นสารฆ่าแมลงที่แนะนำ เช่น
 - โคลไทอะนิดีน 16% SG 2 กรัม
 - ไดโนทีฟูแรน 10% WP 4 กรัม
 - ไทอะมีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทรีน 1% 1/10.6% ZC 4 มิลลิลิตร
 - อิมิดาโคลบริด 70% WG 2 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร** (เมื่อสำรวจพบทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยสำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอด)

เบลีตไปนริก

- พ่นสารแบบพ่นควัน **ตามกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์**
 - สไปนีโทเนน 12% SC 10 มิลลิลิตร
 - อีมาเมกต์เบนโซโซล 1.92% EC 20 มิลลิลิตร
 - คลอร์ปีนาเบอร์ 10% SC 30 มิลลิลิตร
 - อิมิดาโคลบริด 70% WG 15 กรัม
 - ไซแอนโทราซีนโบรล 10% OD 40 มิลลิลิตร
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร** โดยใช้รอบการพ่นควันทุกๆ 14 วัน เมื่อพบการระบาด เพื่อชะลอความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง (เมื่อถูกทำลายเกิน 50% ของยอดที่สำรวจ หรือ 10% ของผลที่สำรวจ)

หนอนเจาะสมอฝ้าย

- พ่นด้วยนิวเคลียร์โบลิโอโดรซิสไวรัส หรือ **เอ็นบีวีหนอนเจาะสมอฝ้าย** 20-30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร (ควรพ่น 2 ครั้ง ครั้งแรกพ่นเมื่อออกผลเริ่มบาน 50% และ พ่นซ้ำอีกครึ่งหนึ่ง หลังการระบาดครั้งแรก 3 วัน)
- พ่นด้วยแบคทีเรีย **บาซิลลัส ทุริงเยนซิส *Bacillus thuringiensis*** 60 - 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร (เมื่อสำรวจพบไข่และหนอนขนาดเล็ก พ่นทุก 3-5 วัน ในช่วงที่หนอนเจาะสมอฝ้ายระบาด)
- **คลอร์ปูลูอาซอร์ 5% EC** 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร (หลังจากดอกส้มบาน พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน)

ไรแดงแอมปริกัน/ไรเหลืองส้ม

- ป้องกันโดยให้น้ำติดต่อกันหลาย ๆ ครั้ง
- สารฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น **โบรนาร์โกต์ 30% WP** 30 กรัม **อะมิทราซ 20% EC** 30 มิลลิลิตร **เฮกซ์ไทอะซอกซ์ 1.8% EC** 40 มิลลิลิตร
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร** หากยังพบการระบาดให้พ่นสารฆ่าไรซ้ำอีก 1 ครั้ง ห่างจากครั้งแรก 5 วัน

ไรสนิมส้ม

- ให้พ่นสารฆ่าไร ชนิดใดชนิดหนึ่งต่อไปนี้ เช่น **กัมมัลติน 80% WG** 60 กรัม **โบรนาร์โกต์ 30% WP** 30 กรัม **อะมิทราซ 20% WP/EC** 30 มิลลิลิตร **โบรจาเบน 20% WP** 10 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร** พ่นซ้ำเมื่อพบการระบาด โดยเว้นระยะห่าง 5 วัน

หนอนแปะใบส้ม

- หากพบใบที่ถูกพับและหนอนกัดกินอยู่ภายใน ให้ตัดส่วนที่พับไปทำลาย
- พ่นด้วยพ่นเชื้อแบคทีเรีย **บาซิลลัส ทุริงเยนซิส (*Bacillus thuringiensis*)** 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบไข่หรือหนอนขนาดเล็ก พ่นทุก 3 - 5 วัน ในช่วงการระบาด

ผีเสื้อมวนหวาน

- **กำจัดวัชพืช** และมีอาหารในระยะหนอน
- ใช้ **ทับทิมแดงไป black light** ล่อตัวเต็มวัย ในช่วง 20.00 - 22.00 น.
- ใช้ **เหยื่อพิษล่อตัวเต็มวัย** โดยให้ยลไม้ลูกที่มีกลิ่นหอม เช่น ลูกตาลสุก หรือสับปะรดตัดเป็นชิ้นๆ หนาประมาณ 1 นิ้ว **แล้วจุ่มในสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP** 2 กรัม ผสมน้ำ 1 ลิตร แช่ทิ้งไว้ 5 นาที แล้วนำไปแขวนไว้ที่ต้นส้มเขียวหวาน

ลำไย

วิธีปลูก

- เตรียมหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร ระยะปลูก 8x8 เมตร
- แยกดินชั้นบนผสมกับปุ๋ยคอกเก่า อัตรา 10 กิโลกรัม กับปุ๋ยเคมี สูตร 0-3-0 อัตรา 100 กรัม ร่วมกับปุ๋ยจุลินทรีย์ย่อยละลายโปสเปต อัตรา 20 กรัม/ตัน คลุกเคล้ากับดินชั้นบน รอกันหลุมปลูก

พันธุ์แนะนำ

ดอหรืออีตอ

เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

2.5-3 ปี

อายุเก็บเกี่ยว

7 เดือนหลังออกดอก

2 สามารถบังคับดอก

โดยใช้ สารโบแทสเซียมครอเรต 200 กรัมผสมน้ำ 4 ลิตร ราดให้รอบใต้ในทรงพุ่ม หลังจากนั้นจะต้องให้น้ำ 2-3 วัน/ครั้ง ตลอด 25 วัน

3

ดอกลำไยออกมายาวประมาณ 3-4 นิ้ว

ให้ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21

ไม่เกิน 100 กรัม/ต้น

1

หลังปลูก 3 เดือน

เริ่มใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 24-7-7 หรือ ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ (1 ครั้ง/เดือน)

เมื่อต้นโตขึ้น เน้นปริมาณการใส่ปุ๋ยมากขึ้น

การใส่ปุ๋ย

เมื่อดอกบานหมดแล้ว

ใส่ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ

1 ครั้ง/เดือน ครั้งที่ 3 ให้

ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21

เมื่อเร่งความหวาน

ตัดแต่งกิ่งหลังจากเก็บผลหมดแล้ว

ต้นลำไยที่พร้อมที่จะแทงยอดใหม่

ขอต้นลำไยผลิยอดครั้งที่ 2 และ 3

ให้ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 18-46-0

เป็นการสะสมตาดอก

6

ก่อนตัดแต่ง

ให้ใส่ปุ๋ยเคมี 24-7-7

ต้นละ 300 กรัม หรือ 500 กรัม

ราดำ

สาเหตุ : เชื้อรา *Capnodium sp.*, *Meliola sp.*

- ป้องกันและกำจัดแมลงวอกปากดูด เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย
- โดยนําสารเคมี เช่น **คาร์บาริล 85% WP** 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ **ไซปลูทริน 2.5% WU EC** 40-50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจนําควนคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น **คอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์**

โรค

มดไม้กวาด

สาเหตุ : เชื้อไฟโตพลาสมา

- นานะ : **โรก้ามะหยี่ลำไย**
 - ตัดแต่งกิ่งและยอดที่ถูกโรทำลาย ไปเผาทิ้ง
 - นําสารป้องกันกำจัดโร เช่น **ก้ามะถัน 80% WP** 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร **อามิทราก 20% EC** 40 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- หลังการเก็บเกี่ยวและตัดแต่งทรงพุ่ม นําน้ำเมื่อลำไยแทงยอดใหม่ *ไม่ควรนําสารเคมีเด็ดขาด เพราะ อาจทำให้ใบอ่อนไหม้

เพลี้ยหอยเกาะอ่อน

ใช้ **คาร์บาริล 85% WP** 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร **มาลาไทออน 83% EC**

40 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร นํานํ้าเมื่อพบการระบาด 1-2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน

หนอนเจาะขั้วผล

คาร์บาริล 85% WP 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

นํานํ้าเมื่อพบการระบาด 3-4 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน

แมลงศัตรู

มะม่วง

วิธีปลูก

- ใช้กิ่งพันธุ์ที่ได้จาก การทาบกิ่ง หรือ เสียบยอด
- ปลูกหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร
ระยะปลูก 4x4 หรือ 6x6 หรือ 6x8 เมตร
จำนวนต้นต่อไร่ 100 หรือ 47 หรือ 33 ต้น

พันธุ์แนะนำ

- น้ำดอกไม้สีทอง
- มหาชนก
- แก้วศรีสะเกษ
- เชี่ยวเสวย
- แรด

อายุเก็บเกี่ยว 3-5 ปี

เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

เก็บผลแก่เต็มที่ (จะมีสีนวลที่ผล) โดยสอยหรือตัดให้มีก้านติดผลยาวๆ
เมื่อไม่ให้ยาวไหลเปื้อนผล และต้องระวังไม่ให้มะม่วงบอบช้ำ หรือเป็นแผล

การใส่ปุ๋ย

1

รองกันหลุม

ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก และ
ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15
อัตรา 10-30 กรัม/หลุม

2

หลังจากปลูก 1 เดือน ถึง ก่อนติดผล

ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20

อัตรา 30-50 กรัม/ต้น

* อัตราปุ๋ยเพิ่มได้
ตามขนาดทรงพุ่มที่ใหญ่ขึ้น

3

ระยะให้ผลผลิต

ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20

อัตรา 50-100 กรัม/ต้น

โรค แผล และ การป้องกันการกำจัด

โรคแอนแทรกคโนส

เกิดจากเชื้อรา : *Colletotrichum gloeosporioides*

การป้องกันกำจัด

- ทำความสะอาดแปลง กำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นเพื่อลดความชื้นในแปลง
- ตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง ตัดกิ่งที่เป็นโรคเผาทำลาย
- ฉีดพ่นสารเคมี เป็นระยะๆ ในระยะใบอ่อนและออกดอกติดผล

เช่น แมนโคเซป โพรคลอราซ และ สารเคมีในกลุ่มสไตรโบรูริน เช่น อะซ็อกซีสไตรบิน และอื่นๆ

โดยการเลือกใช้ชนิดของสารเคมีและจังหวะเวลาในการฉีดพ่นขึ้นอยู่กับ

ความรุนแรงของการเกิดโรคและวัตถุประสงค์ของการผลิตมะม่วงของเกษตรกร

โรคราแป้ง

เกิดจากเชื้อรา

การป้องกันกำจัด

- สังเกตการเกิดโรคในช่วงมะม่วงเริ่มแทงช่อดอก
- พ่นสารเคมีเมื่อพบอาการของโรคโดยเฉพาะใน ระยะเริ่มแทงช่อดอก ช่วงก่อนดอกบานและติด

ผลอ่อน โดยใช้ สารเบนโนมิล (50% WP)

คาร์เบนดาซิม (50% WP) หรือกำมะถันผง

ชนิดละลายน้ำ

เลือกพันธุ์ด้วยสารเคมีต่อไปนี้

- แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5 EC 20 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ฟูนาซิปรีน 20% SL 30 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ไดโนทีฟูแรน 10% SL 10 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- อิมิดาโคลพรีด 70% WG 5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ไบโพรเพนทิน 50% WG 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- บิวโพรเพนทิน 40% SC 10 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ปรอลอเนดาซิม 50% WG 4 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- ไทออร์มีทาอกแซม 25% WG 2.5 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
- อะซีนาซิปรีน 20% SP 3 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

* ป่นในระยะก่อนดอกบาน
เพื่อสำรวจพบ เบลีย์จักจั่น
มากกว่า 4 ตัว/ช่อ และพ่นซ้ำ
ตามความจำเป็น

พ่นสารเคมีต่อไปนี้

- สไปนีโทแรม 12% SC 20 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- คลอร์ปีนาเนอร์ 10% SC 30 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- อะบาเมกติน 1.8% EC 50 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร

พ่นสารแบบหมุนเวียนตามกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์ (ทุก 14 วัน/รอบ)

เพื่อชะลอความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง

ควรพ่นระยะติดดอกอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ
ระยะเริ่มแทงช่อดอกและระยะเริ่มติดผลขนาดมะเขือขาว

- เก็บใบที่ร่วง เฝ้าหรือฝัง เพื่อทำลายไข่และหอยเชอรี่
- พ่นด้วยคาร์บาริล 85% WP 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดของมะม่วงเริ่มแตกใบอ่อน
- การไถบรวมนดินจะช่วยลดความเสียหายได้

- การพ่นสารฆ่าแมลงควรพ่นขณะที่มะม่วงยังติดผลอ่อนอยู่ ซึ่งจะป้องกันมิให้เชื้อราฝัง
- พ่นด้วย อิมิดาโคลพรีด 10% SL 10 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC 10 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- การห่อผล และ การเก็บผลที่สุกห่อหุ้มทำลายไปเผาหรือฝังทำลาย

- ห่อผลด้วยถุงกระดาษสีน้ำตาล (15x30 เซนติเมตร) เมื่อมะม่วงติดผลอายุประมาณ 60 วัน
- กำจัดสารล่อแมลง ยุงฉีดยอด หรือ
- พ่นด้วยเหยื่อพิษที่ประกอบด้วยยีสต์โปรตีน

- สารเคมี เช่น มาลาไทออล 83% EC 20-30 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร ไตรอะโซปอส 40% EC 20-30 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% CS 5 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตร
- * พ่น 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน เมื่อพบว่ามีการระบาดของ

ส้มโอ

**บัญชีแนะนำของกรม
วิชาการเกษตร**

ส้มโอน้ำจืด กว.บิจิตร 1

บัญชีแนะนำ

- ทองดี
- ขาวน้ำผึ้ง
- ขาวนวง
- ขาวแตงกวา
- ท่าข่อย

วิธีปลูก

ปลูกเป็นหลุมขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร

- **ที่ดอน/ที่ราบ** ระยะปลูก 8x8 เมตร (25 ต้น/ไร่)
- **ที่ลุ่ม/ยกร่อง** ระยะปลูก 7x7 เมตร (32 ต้น/ไร่)

สันร่องสูงอย่างน้อย 50 เซนติเมตร

เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

4-5 ปี

อายุเก็บเกี่ยว

เก็บผลแก่โดยตัดให้มีก้านติดมา 10 -15 เซนติเมตร
อายุผลประมาณ 7-8 เดือน
หลังดอกบาน

การใส่ปุ๋ย

1. **รองก้นหลุม** ด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 10-30 กรัม/หลุม
2. **หลังจากปลูก 1 เดือน ถึงก่อนติดผล** ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 30-50 กรัม/ต้น
3. **ระยะให้ผลผลิต** ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 50-100 กรัม/ต้น

* อัตราปุ๋ยเบ้มได้ตามขนาดทรงพุ่มที่ใ้หญ่ขึ้น

โรค แผลง และการป้องกันการกำจัด

โรคกรีนนิ่ง/โรคโทรมส้ม

- สาเหตุ : เชื้อแบคทีเรีย *Candidatus Liberibacter asiaticus*
- แผลงพาหะ : เบลีเยกรระโดดส้ม หรือ เบลีเยโกแจสม

โรคคริสเตซ่า

- สาเหตุ : เชื้อไวรัส *Citrus tristeza virus*
- แผลงพาหะ : เบลีเยอ่อน

โรคแคดเจอร์

- สาเหตุ : เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas citri* subsp. *citri*
- ร่องรอยการทำลายของ **หอนชอนใบ** เป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช

โรครากเน่า

การป้องกันกำจัด

- ใช้กิ่งพันธุ์ปลอดโรค
- กำจัดวัชพืชและแผลงพาหะ
- กำจัดต้นที่เป็นโรคทิ้ง
- ฉีดพ่นด้วยสารเคมีที่มี **ทองแดง** เป็นองค์ประกอบ เช่น **คอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์** (ดูปรจาวี)
- ใช้สารเคมี **เมตาแลคซิล** หรือ **ปอสเซทิล-อูลิมินัม** ราดหรือทาบริเวณโคนต้นและราก
- ใช้ต้นตอที่ต้านทานโรคนี้

หอนชอนใบส้ม

- บังคับยอดให้แตกพร้อมกัน
- เลือกใช้สารเคมี ต่อไปนี้
 - อิมิดาโคลพรีด 70% WG 2 กรัม
 - ซีโพรนิล 5% SC 20 มิลลิลิตร
 - ลูเพนุรอน 5% EC 20 มิลลิลิตร
 - โบรปีโนปอส 50% EC 30 มิลลิลิตร
 - ไบเพนทอรีน 2.5% EC 20 มิลลิลิตร
 - อะบาเมกติน 1.8% EC 20 มิลลิลิตร
 - ซีโตรีเลียม ออซัล 83.9% EC 40 มิลลิลิตร
 - โดลโทอะนิน 16% SG 5 กรัม
 - ไทอสมิทอกแซม 25% WG 5 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
(เมื่อถูกทำลายเกิน 50% ของยอดอ่อนที่สำรวจ โดยสำรวจ 10 ต้น/แปลง)

เบลีเยโกแจสม

- ฆ่าแมลงพาหะที่แนะนำ เช่น
 - โดลโทอะนิน 16% SG 2 กรัม
 - ไดโนทีฟูแรน 10% WP 4 กรัม
 - ไทอสมิทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทอรีน 14.1/10.6% ZC 4 มิลลิลิตร
 - อิมิดาโคลพรีด 70% WG 2 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
(เมื่อสำรวจพบทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยสำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอด)

เบลีเยไปนริก

- ฆ่าแมลง **แบบหุ้มเวียงตามกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์**
 - สไปโรไทแรม 12% SC 10 มิลลิลิตร
 - อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC 20 มิลลิลิตร
 - คลอร์พิเนนเบอร์ 10% SC 30 มิลลิลิตร
 - อิมิดาโคลพรีด 70% WG 15 กรัม
 - ไพรอซาทาโรน 10% OD 40 มิลลิลิตร
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
โดยใช้รอบการหุ้มเวียงทุก 14 วัน เมื่อพบการระบาด เพื่อชะลอความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง (เมื่อถูกทำลายเกิน 50% ของยอดที่สำรวจ หรือ 10% ของผลที่สำรวจ)

หอนเจาะผลส้มโอ

- เก็บผลที่ถูกทำลายในแปลง ไปเผาหรือฝัง
- ฆ่าแมลงพาหะที่แนะนำ เช่น
 - อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC 10 มิลลิลิตร
 - โบรปีโนปอส 50% EC 40 มิลลิลิตร
 - แลมบ์ดา-ไซฮาโลทอรีน 2.5% EC 20 มิลลิลิตร
 - ซีโพรนิล 5% SC 30 มิลลิลิตร
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
เมื่อผลส้มโออายุประมาณ 2 สัปดาห์ โดยพ่น 4 ครั้งทุก 7 วัน แล้วห่อผลด้วยถุงกระดาษห่อผลสีขาว เมื่อผลส้มโออายุประมาณ 1.5 เดือน

ไรแดงแอฟริกัน/ไรเหลืองส้ม

- ป้องกันโดยให้น้ำติดต่อกันหลาย ๆ ครั้ง
- สารฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น
 - โบรบาร์โกด์ 30% WP 30 กรัม
 - อะมิทราซ 20% EC 30 มิลลิลิตร
 - เฮกซ์ไทอะซอกซ์ 1.8% EC 40 มิลลิลิตร
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
หากยังพบการระบาดของไรฆ่าไรซ้ำอีก 1 ครั้ง ห่างจากครั้งแรก 5 วัน

ไรสนิมส้ม

ฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น

- กำมะถัน 80% WP 60 กรัม
- โบรบาร์โกด์ 30% WP 30 กรัม
- อะมิทราซ 20% EC 30 มิลลิลิตร
- โบรดาเบน 20% WP 10 กรัม

- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
(เมื่อพบตัวไรสนิมส้ม 4 - 6 ตัวต่อตารางเซนติเมตร สุ่มนับจากผลส้มโอจำนวน 2 จุดต่อผล)
- **พ่นซ้ำเมื่อพบการระบาดของไร** โดยเว้นระยะห่าง 5 วัน

ไรขาวริก

- ฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น
 - กำมะถัน 80% WP 60-80 กรัม (สารนี้ไม่ควรพ่นในเวลากลางวันที่มีแดดจัด เพราะจะทำให้เกิดการไหม้ได้)
 - อะมิทราซ 20% EC 40 มิลลิลิตร
 - โบรบาร์โกด์ 30% WP อัตรา 40 กรัม
- **ในอัตราต่อน้ำ 20 ลิตร**
เมื่อพบการทำลายผลอ่อนส้มโอจนกระทั่งผลมีอายุประมาณ 2 เดือน และพ่นซ้ำทุก 5 วัน เมื่อยังพบการระบาดของ

หอนผีดาซส้ม

- ฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น
 - อะบาเมกติน 1.8% EC 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นก่อนดอกบาน 1 ครั้ง และหลังติดผล ทุก 7 วัน และห่อผลเมื่อผลมีอายุประมาณ 1 เดือน
- เก็บทำลายหอน/ดักแด้

กล้วย

พันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตร : กล้วยน้ำว้า กวก. สุโขทัย 1

พันธุ์แนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> หอมทอง น้ำว้าค่อม มะลิอ่อน กำเนงเนชร เกษตรศาสตร์ 2 พันธุ์พื้นเมือง จ.ชุมพร
ระยะปลูก	<p>กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนาง</p> <p>2 x 2 หรือ 3 x 3 เมตร จำนวนต้น/ไร่ 175 - 400 ต้น ใช้กล้าที่ได้จากการแยกหน่อ/เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ</p>
เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต	<p>กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนาง</p> <p>270-300 วัน 270-300 วัน 270-300 วัน 270-300 วัน</p>
อายุเก็บเกี่ยว	<p>ตัดผลกล้วยเมื่อมีความแก่ประมาณ 75% หรือสังเกตเหลี่ยมกล้วยจะน้อยลง</p> <ul style="list-style-type: none"> กล้วยไข่ เก็บเกี่ยวหลังจากกล้วยออกปลี 50-60 วัน กล้วยเล็บมือนาง เก็บเกี่ยวหลังจากตกเครือได้ 4 เดือน

การใส่ปุ๋ย

ต้องการธาตุโบแทสเซียมมากกว่าไนโตรเจน 3-4 เท่า

เช่น 14-7-35 หรือ 15-10-30

รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต 60 กรัม/ต้น

ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 เป็นระยะๆ (หรือเฉลี่ยเดือนละครึ่ง)

โรค แผลลง และการป้องกันการกำจัด

โรคตายนรา

เกิดจากเชื้อรา *Fusarium oxysporum f.sp. cubense*
 นบระบาด : แนะนำกล้วยน้ำว้า
 แนวระบาดโดยติดไปกับหน่อที่แยกจากกอกล้วยที่เป็นโรค

การป้องกันกำจัด

- เลือกหน่อพันธุ์จากแปลงที่ไม่พบโรคตายนรา หรือใช้ต้นกล้าจากการเลี้ยงเนื้อเยื่อ
- กำจัดต้นที่เป็นโรคและดินบริเวณรอบๆ ห่างจากกล้วยออกจากแปลงปลูก
- ปรับสภาพดินให้เป็นกรดน้อยลงโดยการปรับปรุงดินด้วยปูนขาวเพื่อลดการระบาดของโรคในแปลงที่มีความเสี่ยงต่อการระบาดของโรค

โรคใบจุด

- ในกล้วยหอมเขียวและกล้วยหอมโตหวัน** อาจะนบ การระบาดของโรคใบจุดซีกาโตกาสาเหตุจากเชื้อรา *Pseudocercospora musae* (*Mycosphaerella musicola*)
- ในกล้วยไข่** ส่วนใหญ่พบการระบาดของโรคใบลายสาเหตุจาก เชื้อราคลาโดสปอร์เรียม (*Cladosporium*)

การป้องกันกำจัด

- ตัดใบล่างที่เป็นโรคออกทิ้งทำลายนอกแปลงปลูก
- โรคใบจุดซีกาโตกา ควรใช้ยาป้องกันกำจัดโรครา เช่น โพรพิโคนาโซล และอื่นๆ
- โรคใบลาย ป้องกันกำจัดโดยใช้ สารแคบแทน

โรคแอนแทรคโนส

เกิดจากเชื้อรา *Colletotichum musae*
 มักเกิดหลังการเก็บเกี่ยว กล้วยที่ตัดออกจากเครือแล้ว ควรล้างทำความสะอาดด้วยน้ำสะอาดหรือน้ำผสมน้ำยาล้างผัก หรืออาจจะจุ่มผลในสารละลายไทอาเบนดาโซล แล้วผึ่งให้แห้งก่อนบรรจุลงกล่องเพื่อส่งไปจำหน่าย

ด้วงวง

นบเข้าทำลาย คือ

- ด้วงเขมไซเหว้า และ ด้วงวงเจาะลำต้น
- กำจัดเหง่ากล้วยที่ถูกทำลายออกจากแปลง

ปีโปรงนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิตร/น้ำ 20 ลิตร
 ราดรอบโคนต้นเมื่อสำรวจพบด้วงวงกล้วย 2-4 ตัว/กับดัก

การลดปริมาณด้วงวง แนะนำให้เกษตรกรทำกับดัก

โดยตัดต้นกล้วยยาวท่อนละ 30 เซนติเมตร ผ่าครึ่งตามยาว วางคว่ำให้รอยแผลหันไปในดิน แต่ละกับดักห่างกัน 10 เมตร เพื่อล่อตัวเต็มวัยให้เข้ามาในกับดักแล้วจับทำลาย

ขอบคุณแหล่งข้อมูล

- สำนักวิจัยและพัฒนากาารอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
- สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2563. การจัดการการผลิตทุเรียน. สถาบันวิจัยพืชสวน. 94 หน้า.

กรมวิชาการเกษตร. 2563. การผลิตลำไย. แหล่งข้อมูล : <https://www.doa.go.th/hort/wp-content/uploads/2020/01/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9C%0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%A5%E0%B8%B3%E0%B9%84%E0%B8%A2.pdf>. สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๖๗. ปัจจัยที่มีผลต่อความคลาดเคลื่อนในการสุกแก่ของทุเรียน. แหล่งข้อมูล: <https://www.doa.go.th/hc/chanthaburi/?p=2136> สืบค้น: 9 ตุลาคม 2567.

กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๖๗. ทุเรียนลูกผสมจันทบุรี 1-9. แหล่งข้อมูล : https://www.doa.go.th/hc/chanthaburi/?page_id=362 สืบค้น: 9 ตุลาคม 2567.

กัลยา เกษากกลาง สุเมธ อ่องเภา และอดุลย์ ชัดสีใส. 2558. รายงานโครงการวิจัยการวิจัยและพัฒนาส้มเกลี้ยงจังหวัดลำปาง. กรมวิชาการเกษตร. 15 หน้า.

บุปผา สิมมา. ๒๕๖๗. รูปแบบการปลูกทุเรียนภาคตะวันออก. ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี กรมวิชาการเกษตร. (อัดสำเนา)

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. กัลลวย. แหล่งข้อมูล : https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52843 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. กัลลวยน้ำว่ามะลิอ่อน.

แหล่งข้อมูล : https://www.doa.go.th/hort/?page_id=53088 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. มะม่วง. แหล่งข้อมูล :

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52837. สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. มะม่วงน้ำดอกไม้.

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52845 แหล่งข้อมูล: สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. ลำไย. แหล่งข้อมูล:

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52666 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. ส้ม. แหล่งข้อมูล:

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52734 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. ส้มเขียวหวาน. แหล่งข้อมูล:

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52314 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สถาบันวิจัยพืชสวน. ๒๕๖๗. ส้มโอ. แหล่งข้อมูล:

https://www.doa.go.th/hort/?page_id=52385 สืบค้น: 10 ตุลาคม 2567.

สำนักการอารักขาพืช. 2562. เอกสารวิชาการ แมลง-ไรศัตรูทุเรียน. กรมวิชาการเกษตร. 81 หน้า.

สำนักการอารักขาพืช. 2562. เอกสารวิชาการ โรคทุเรียน. กรมวิชาการเกษตร. 82 หน้า.